

การศึกษาเปรียบเทียบคำเทียบเคียงในศัพท์ธุรกิจภาษาอังกฤษและฝรั่งเศส

นางสาว นัชรีรัตน์ ญาณประสาธ

ศูนย์วิทยพัทยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาภาษาตะวันตก

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-578-635-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017688

117211828

ETUDE COMPARATIVE DES EQUIVALENTS ANGLAIS - FRANÇAIS
DANS LE LEXIQUE DES AFFAIRES

PATCHAREERAT YANAPRASART

ศูนย์วิทยทรัพยากร
หอสมุดกลางมหาวิทยาลัย
Cette Thèse Fait Partie des Etudes Supérieures Conformément au
Règlement du Diplôme d'Etudes Supérieures

Section de Langues Occidentales

L'Ecole des Gradués

Université Chulalongkorn

1991

ISBN 974-578-635-7

Sujet L' ETUDE COMPARATIVE DES EQUIVALENTS
ANGLAIS-FRANÇAIS DANS LE LEXIQUE DES
AFFAIRES

Par Mademoiselle Patchareerat Yanaprasart

Département Langues Occidentales
Section de Français

Directeur de Thèse Professeur Associé Ratanaporn Taranurak

Co-directeur de Thèse Professeur Assistant
Piansiri Vongvipanond, Ph.D.

Accepté par l'Ecole des Gradués, Université Chulalongkorn
comme faisant partie de la Maîtrise, Conformément au Règlement du
Diplôme de Maîtrise :

Thavorn Vajrabhaya
..... Doyen de l'Ecole des Gradués
(Professeur Thavorn Vajrabhaya, Ph.D.)

Le Jury

Walaya Rukapan
..... Président
(Professeur Assistant Walaya Rukapan, Ph.D.)

R. Taranurak
..... Directeur de Thèse
(Professeur Associé Ratanaporn Taranurak)

P. Vongvipanond
..... Co-directeur de Thèse
(Professeur Assistant Piansiri Vongvipanond, Ph.D.)

O. P. Guitton
..... Membre
(Monsieur Olivier Guitton)

พัชรรัตน์ ญาณประสาธ : การศึกษาเปรียบเทียบคำเทียบเคียงในศัพท์ธุรกิจภาษา
อังกฤษและฝรั่งเศส (ETUDE COMPARATIVE DES EQUIVALENTS ANGLAIS-
FRANÇAIS DANS LE LEXIQUE DES AFFAIRES) อ.ที่ปรึกษา : รศ.รัตนภรณ์
ธราวุธรักษ์ อ.ที่ปรึกษาร่วม ผศ.ดร.เพ็ญศิริ วงศ์วิภาณนท์ 206 หน้า. ISBN 974-
578-635-7

ในโลกปัจจุบัน มนุษย์มีความสามารถในการติดต่อสื่อสารได้อย่างรวดเร็วและมีประ
สิทธิภาพ ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากความก้าวหน้าในระบบเทคโนโลยีด้านการสื่อสารโทรคมนาคม อีกทั้ง
มีภาษาสากลใช้ร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านธุรกิจแล้ว เราต้องการการสื่อสารที่มีประ
สิทธิภาพและแน่นอนเพื่อความเข้าใจร่วมกัน ดังนั้น ภาษาที่ใช้จึงต้องเป็นภาษาที่ปรับเปลี่ยนได้
ชัดเจน และ ทุกคนสามารถเข้าใจได้

เราได้พยายามศึกษาค้นคว้าถึงลักษณะเฉพาะของภาษาเฉพาะด้านเหล่านี้ โดยการใช้
ทฤษฎีสามเหลี่ยมสัญลักษณ์ เราจึงสามารถวิเคราะห์โครงสร้างภายในของการสร้างศัพท์ของ
สองภาษาหลักในโลกได้ คือ ภาษาอังกฤษ และ ภาษาฝรั่งเศส พบว่า รูปศัพท์เทียบเคียงเหล่านี้
สามารถแบ่งออกได้เป็น สี่ กลุ่มใหญ่ คือ คำศัพท์ที่มีความหมายและรูปคล้ายคลึงกัน คำศัพท์ที่มี
ความหมายสอดคล้องกัน แต่มีรูปศัพท์ต่างกัน คำศัพท์ที่แม้จะมีรูปคล้ายกัน แต่บ่งความหมายต่าง
กัน และ คำศัพท์ที่แม้จะอ้างถึงสิ่งเดียวกัน แต่มีวิธมองต่างกัน จึงทำให้รูปศัพท์และความหมาย
ในตัวศัพท์ต่างกันไป

และจากการศึกษาเปรียบเทียบคำศัพท์ในเชิงอรรถศาสตร์ ช่วยให้เราเข้าใจถึงลักษณะ
เฉพาะ และ ที่เป็นสากลของภาษาต่างๆได้ แนวทางที่ใช้ศึกษาวิธีการสร้างคำนี้อาจเป็นอีกแนว
ทางหนึ่งสำหรับการศึกษาเปรียบเทียบคำในภาษาอื่นๆต่อไปในอนาคต

ภาควิชา คณะมนุษยศาสตร์
สาขาวิชา คณะมนุษยศาสตร์
ปีการศึกษา ๒๕๓๓

ลายมือชื่อนิสิต ๒๐๓๓๓๔ ๒๐๓๓๓๔

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ๒๐๓๓๓๔ ๒๐๓๓๓๔

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อ วิทยานิพนธ์ ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

PATCHAREERAT YANAPRASART : ETUDE COMPARATIVE DES
EQUIVALENTS ANGLAIS-FRANÇAIS DANS LE LEXIQUE DES AFFAIRES.
THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. RATANAPORN TARANURAK. THESIS
CO-ADVISOR : ASSIST. PROF. PIANSIRI VONGVIPANOND, PH.D. 206PP.

Les gens, à l'échelle mondiale, ont la possibilité de communiquer effectivement et rapidement, grâce aux progrès des technologies de communication, et grâce aux langues internationales. Particulièrement dans le domaine des affaires, nous avons besoin de communications efficaces et sûres pour l'uni-compréhension; il faut donc des langues adaptables, précises et comprises par tous.

Nous essayons d'étudier des caractéristiques des langues de spécialité pour chercher leurs universaux fondamentaux. Avec la célèbre théorie du triangle sémiotique, nous pouvons analyser la structure interne de la formation lexicale pour deux grandes langues internationales : l'anglais et le français. Nous remarquons qu'il y a quatre critères visibles pour comparer la structure des équivalents anglais-français: tantôt, les équivalents sont semblables dans la forme mais différents dans le sens; tantôt les équivalents d'une forme diverse sont composés avec des concepts semblables; tantôt les équivalents dont la forme et le sens sont différents, désignent pourtant un même objet réel, ou tantôt les équivalents de deux langues se ressemblent l'un l'autre dans tous leurs aspects.

Cette étude comparative dans la notion sémantique nous aide à vérifier les traits particuliers et universelles de langues différents. Les théories satisfaisantes pour l'étude comparative lexicale sont proposées comme un autre moyen possible pour d'autres études comparatives des langues en question.

ภาควิชา มหาวิทยาลัยมหิดล
สาขาวิชา ภาษาศาสตร์
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต Patchareerat Yanaprasart

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

DEDICACE

Je voudrais exprimer mes remerciements les plus sincères ainsi que ma reconnaissance la plus profonde à tous ceux qui m'ont encouragée à mener à bien ce mémoire, au Professeur Associé Ratanaporn Taranurak pour les conseils et pour la gentillesse d'avoir accepté d'être ma directrice de thèse, au Professeur Assistant docteur Piansiri Vongvipanond, ma co-directrice de thèse, pour son attention dévouée et ses précieux conseils, à Monsieur Olivier Guitton pour son aide dans le perfectionnement de cet ouvrage, au Professeur Assistant Walaya Rukapan pour sa sympathie et sa générosité à m'encourager à réaliser des travaux, à ma famille surtout à mes parents pour leur amour, leur concours financier et leurs encouragements à terminer ce travail de maîtrise.

Patchareerat Yanapasart

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

TABLE DES MATIERES

	Pages
บทคัดย่อ	iv
RESUMÉ	v
DÉDICACE	vi
INTRODUCTION	1
CHAPITRE I :	
Partie 1) Hypothèse d'analyse.....	9
Partie 2) Théories d'analyse.....	14
A. Le problème de base	
B. La théorie de base	
C. La méthode de base	
D. Les critères de base	
CHAPITRE II : DES SIGNES AVEC DES SIGNIFIES ET DES SIGNIFIANTS	
SEMBLABLES.....	31
2.1. Des signes d' une même racine.....	34
2.1.1. Formes totalement identiques	
2.1.2. Formes partiellement identiques	
2.2. L'emprunt.....	40
2.2.1. Des orthographes	
2.2.2. La prononciation	
2.3. La compétition lexicale	59
2.3.1. Le changement de mots empruntés à la langue anglaise	
2.3.1. Le changement de forme des termes anciens français	

CHAPITRE III :	DES SIGNES AVEC DES SIGNIFIES SEMBLABLES MAIS	
	AVEC DES SIGNIFIANTS DIFFERENTS.....	70
3.1.	Des opaques.....	71
3.2.	Des dérivés.....	74
	3.2.1. Les suffixes de substantifs	
	3.2.2. Les suffixes d'adjectifs	
	3.2.3. Les suffixes de verbes	
3.3.	Des composés.....	79
3.4.	Des composés et des simples.....	93
	3.4.1. ANG. composés - FR. simples	
	3.4.2. ANG. simples - FR. composés	
3.5.	Des calques.....	102
3.6.	Des sigles.....	112
	3.6.1. Sigles - Sigles	
	3.6.2. Mots simples / Sigles	
	3.6.3. Mots composés / Sigles	
	3.6.4. Mots valises / Sigles	
3.7.	Des variantes.....	121
	3.7.1. ANG. 1 signe / FR. deux signes	
	3.7.2. ANG. 1 signe / FR. des signes	

Chapitre IV :	DES SIGNES AVEC DES SIGNIFIES DIFFERENTS MAIS	
	AVEC DES SIGNIFIANTS SEMBLABLES.....	125
4.1.	Le genre en français.....	129
4.2.	Le néologisme de sens.....	131
4.3.	Les parties du discours.....	137

Chapitre V : DES SIGNES AVEC DES SIGNIFIES ET DES SIGNIFIANTS DIFFERENTS.....	145
5.1. Plusieurs concepts.....	147
5.1.1. Un seul terme anglais / Deux ou trois termes français	
5.1.2. Deux ou trois termes anglais / Un seul terme français	
5.2. Les concepts différents.....	161
5.2.1. La manière de préciser la réalité	
5.2.2. La forme avantageuse des signes français de spécialité	
Conclusion.....	173
- Le pourcentage de chaque type de mots équivalents	
- Le but de ce travail théorique	
- La traduction selon une méthode linguistique	
Bibliographie.....	192
Annexe.....	197
- Le dépliant "700 mots d'aujourd'hui pour les affaires"	
Biographie.....	206